

Statsvetenskapliga institutionen

Militärt agerande under arabiska våren

En litteraturstudie av Egypten, Syrien och Tunisien

Vilmer Lunneblad

Uppsats/Examensarbete: 15 hp

Program och/eller kurs: SK1523 Examensarbete i statsvetenskap

Nivå: Grundnivå

Termin/år: Ht/2020

Handledare: Magnus Åsblad

Förord

Jag vill först och främst rikta ett stort tack till min handledare Magnus Åsblad för all hjälp och uppmuntran.

Abstract

During late 2010 and early 2011 many countries in the Middle East and North Africa were subjected to massive popular uprisings against the regimes. The protests that started in Tunisia soon spread over the entire region. Despite developing in a similar way the protests have had different results. With a civil war breaking out in Syria, the military committing a coup in Egypt and Tunisia developing towards democracy. The objective of this study is to understand and interpret the actions taken by the military in the cases; Egypt, Syria and Tunisia. The military actions will be studied using the theoretical concepts; coup proofing, coup triggering and military defections. The method this study uses is a literature analysis using previous literature as source materials. The conclusions this study makes is that the military in each of the cases acted in their own interests. The Egyptian army choose to abandon the regime since they feared losing their economically privileged position. In Syria the connection between Alawites, the military and the Baath party ensured loyalty from the main part of the Syrian army. Whilst the Tunisian military had nothing to gain from defending the regime. Furthermore the Tunisian military had no privileged position to defend and therefore democracy was no threat.

Förord	1
Abstract	2
Inledning	4
Litteraturgenomgång	5
Teoretiska begrepp	5
Militärt agerande	5
Militärkupper	6
Auktoritär stabilitet	8
Forskningsbidrag	10
Teoretiskt ramverk	10
Coup proofing	10
Coup triggering	11
Military defections	12
Metod	13
Val av fall	13
Material	14
Analysmetod	15
Analys	17
Coup proofing	17
Coup triggering	21
Military defections	25
Slutsatser	27
Egypten	27
Syrien	29
Tunisien	30
Sammanfattning	31
Källförteckning	32
Appendix	38
Egypten - Rosettarevolutionen	38
Syrien - inbördeskriget	39
Tunisien - Jasminrevolutionen	40

Inledning

Under slutet av 2010 och början av 2011 skedde det massiva folkliga resningar i flera stater i Mellanöstern och Nordafrika. Den arabiska våren medförde hopp om att de tidigare auktoritära staterna skulle demokratiseras. Många av dessa stater hade före den arabiska våren ansetts stabila och långt ifrån kollaps (Albrech, 2015). Trots detta kollapsade flera regimer under början av 2011, bara veckor efter att oroligheterna hade inletts (Britannica Academic, 2020 (B)). Effekten av de folkliga resningar varierar i de olika staterna. I en del fall kollapsade regimen när militären övergav dem och i andra fall valde militären att vara lojal med regimen (Britannica Academic, 2020 (B)). Situationen i staterna ser radikalt olika ut idag. I Egypten genomförde militären en militärkupp 2013 och tog över makten (Brown, 2013). I Syrien utbröt ett brutalt och långvarigt inbördeskrig (Britannica Academic, 2020 (C)). Medan Tunisien efter den arabiska våren har utvecklats till en relativt välfungerande demokrati (V-Dem, 2019). En avgörande skillnad mellan de tre staterna är militärens agerande. Där militären i Egypten först agerade passivt och lät regimen falla för att sedan genomföra en militärkupp (Brown, 2013), i Syrien valde större delen av militären att försvara regimen mot oppositionen (Britannica Academic, 2020 (C)) medan i Tunisiens fall agerade militären relativt aktivt i stöd för oppositionen vilket ledde till att regimen föll (Brooks, 2012). Vidare genomförde militären inte en militärkupp under efterspelet i Tunisien.

Målet med denna studie är att förstå militärens agerande i de tre fallen Egypten; Syrien och Tunisien. Frågeställningen besvaras genom att analysera det militära agerandet utifrån de olika strategierna som regimerna tillämpade för att kontrollera militären. Ambitionen med denna studie är att bidra med ny kunskap kring militärt agerande under den arabiska våren. Denna studie kommer att använda sig av de teoretiska begreppen, coup proofing; coup triggering och military defections. Dessa tre begrepp kommer definieras i litteraturgenomgången. Tidigare forskning har inte kombinerat dessa tre teoretiska begrepp inom ramen för en studie. Vidare har inte tidigare forskning studerat och jämfört dessa tre fall inom en studie. Utöver detta är ambitionen att utveckla begreppet coup triggering, vilket definieras i litteraturgenomgången,

genom att applicera det på ett nytt forskningsområde. Vidare är förhoppningen att denna studie ska bidra med relevanta kunskaper för policyförfattande kring demokratisk utveckling i tidigare auktoritära stater.

Litteraturgenomgång

Tidigare forskning kring den arabiska våren har haft en rad olika infallsvinklar. Man har till exempel undersökt medias roll under den arabiska våren (Klondker, 2011). Andra har studerat förutsättningarna för forskare i efterspelet av den arabiska våren (Yahia & Butler, 2015). Eftersom forskningsfältet kring den arabiska våren är spretigt är det svårt att ge en heltäckande genomgång av forskningen kring den arabiska våren. Av denna anledning kommer denna studie endast presentera en genomgång av tidigare forskning kring militärt agerande under den arabiska våren. Vidare kommer tidigare forskning kring militärkupper, auktoritär stabilitet och diktaturer i Mellanöstern att presenteras.

Teoretiska begrepp

Tidigare forskning kring militärt agerande har huvudsakligen inriktat sig på begreppen coup proofing och military defections. Med coup proofing avses åtgärder tagna av de styrande i landet för att förhindra en militärkupp (Quinlivan, 1999). Military defection är den teori som tolkar militärens agerande under inre konflikter agerar- den som en enhet eller är den splittrad? Vidare innefattas de åtgärder som tas av regimer för att försäkra sig om lojaliteten hos sin militär (McLauchlin, 2010). Vidare kommer denna studie att använda sig av det begreppet coup triggering. Med coup triggering avses de händelser eller förutsättningar som i olika hög grad leder till risken för en militärkupp (Wig & Rød, 2016).

Militärt agerande

Tidigare forskning kring militärt agerande under den arabiska våren har studerat det militära agerandet utifrån de teoretiska begreppen coup proofing och military defections. Makara (2013)

undersöker militärt agerande i fallen Syrien, Jemen och Egypten. Författaren studerar dessa fall utifrån de coup proofing-strategierna som regimerna använt sig av och försöker förstå den varierande grad av military defections som förekom i de tre fallen. Utifrån de olika coup proofing-strategierna bygger författaren en teori om military defections. En slutstats författaren drar av studien är att de coup proofing-strategier som regimerna i Mellanöstern använt sig av inte är så effektiva som man tidigare trott. Albrecht (2015) har också studerat arabiska våren utifrån coup proofing där han har undersökt huruvida coup proofing-strategier fungerar. Författaren har gjort en kvalitativ jämförelse av Egypten och Syrien. Författaren drar slutsatsen att militären agerar olika i Egypten kontra Syrien eftersom regimerna har använt sig av olika coup proofing strategier. Gaub (2013) har studerat den libyska militären under Gaddafis regim. Författaren menar att man länge såg militären som fundamentet i Gaddafis makt, trots detta var militärens respons på arabiska våren långtifrån en enad respons. Militären var i totalt förfall och upplösning där endast en mindre del höll sig lojal mot regimen som en fungerande militärenhet. Författaren menar att de var det coup proofing-åtgärder som regimen ägnat sig under en lång tid som försvagat militären till den nivå att den var oförmögen att hantera inre eller yttre hot.

Militärkupper

När man undersöker militärkupper är ett vanligt forskningsområde coup triggering. Med coup triggering avses de händelser eller förutsättningar som i olika hög grad leder till risken för en militärkupp (Wig & Rød, 2016). En studie som undersökt coup triggering är Wig & Rød (2016) som i sin studie studerar val i auktoritära stater som en potentiell trigger för militärkupper. Författarna menar att en stor del av kuppöversöken i autokratier inträffar i efterdyningarna av val. Detta eftersom val kan utlösa instabilitet, valresultat och oppositionens reaktioner på valet kan visa på styrkan i oppositionen och indirekt på hur oppositions möjlighet till maktövertagande ser ut. Författarna menar då att det finns två huvudsakliga anledningar att detta skulle kunna trigga en militärkupp. Ett maktskifte skulle kunna äventyra regimeliternas privilegierade positioner. I dessa situationer kommer troligen kupp att initieras för att undvika en revolution, antingen genom att tjäna som eftergifter till oppositionen eller genom att underlätta ökat förtryck. Författarna undersöker detta genom en stor N-studie. De finner stöd för sitt teoretiska

resonemang. En annan studie som har undersökt coup triggering är Hiroi & Omori (2013), deras studie undersöker varför olika länder har olika benägenhet att uppleva en militärkupp. Deras artikel testar olika teorier om militärkupper genom att använda händelseshistorikanalys där de modellerar kupp som repeterbara händelser. Författarnas analys av militärkupper i 152 länder visar på slutsatsen att hybridregimer är betydligt känsligare för militärkupp än kraftigt auktoritära stater. En annan aspekt av coup triggering är Londregans & Pooles (1990) studie. De har utfört en kvantitativ studie där de finner att svag ekonomisk utveckling och fattigdom är starkt korrelerat med risken för militärkupp. De menar att risken för militärkupp är betydligt större i länder med svag ekonomisk utveckling än rikare länder.

En potentiell trigger för en militärkupp är om den utförs på uppdrag eller sanktionerat av en främmande makt. Det finns ett flertal historiska exempel på detta som; Iran 1953 (Abrahamian, 2001), Chile 1973 (Castillo & Cordal, 2014) och Guatemala 1954 (Dasso, 2008). Utifrån dessa exempel ser vi att motivationen bakom att en främmande makt stöttat en militärkupp kan variera. Den officiella orsaken har i samtliga exempel fallen; Iran 1953 (Abrahamian, 2001), Chile 1973 (Castillo & Cordal, 2014) och Guatemala 1954 (Dasso, 2008) varit politiska, eftersom dessa är exempel på militärkupper stöttade av USA handlade det som rädslan att dessa länder skulle bli kommunistiska. Men utifrån litteraturen ser vi att militärkupperna i Iran 1953 (Abrahamian, 2001) och militärkuppen i Guatemala 1954 (Dasso, 2008) handlade om ekonomiska skäl för USAs del. De inre aktörernas motiv har varierat mellan fallen men i exemplet Iran 1953 agerade USA utifrån Storbritanniens förfrågan där de handlade om kontroll över Irans olja, alltså ekonomiska skäl (Abrahamian, 2001). Vidare agerade USA i Guatemala 1954 utifrån ekonomiska skäl eftersom man främst agerade på önskan utifrån "United Fruit Company" vilket var ett amerikanskt företag som importerade mycket från Guatemala. När Guatemalas demokratiskt valda regering började agera för att bryta United Fruit Companys monopol lobbade företaget USAs regering för att intervensera vilket USA gjorde genom att stötta en inhemsk militärkupp (Dasso, 2008).

När det sker en militärkupp i auktoritära stater skiljer sig utfallet ofta från det som sker i demokratier. När en militärkupp sker i en demokrati blir utfallet att ett demokratiskt ledarskap ersätts med ett auktoritärt. När militärkupper sker i auktoritära stater är utfallet mer osäkert. När en militärkupp lyckas i en auktoritär stat är det ett fönster för demokratisering (Thyne & Powell, 2016).

Auktoritär stabilitet

Gause (2011) menar att de auktoritära staterna i Mellanösterns länge sågs som stabila stater utan risk för kollaps. Trots detta kollapsade flera av dessa inom loppet av ett par veckor vilket enligt författaren kom helt oväntat. Författaren menar att man missförstått hur nära militären och regimerna stod varandra. Tidigare trodde man att militären och regimen var en och samma, men i och med arabiska våren ser man nu att militären är en egen aktör. Författaren drar slutsatsen att man tidigare överskattat regimens relation till militären och underskattat kraften i det folkliga missnöjet i flera av staterna i arabiska våren. Frågan om varför vissa regimer klarade sig under den arabiska våren och vissa inte gjorde det är svårbesvarad. Gause (2011) menar att regimer som har tillgång till oljerikedomar har en betydligt mindre risk för kollaps. Under den arabiska våren var det bara i Libyen som en regim med tillgång till olja blev avsatt. Medan regimerna klarade sig i Algeriet, Irak, Kuwait, Qatar, Saudiarabien och Förenade arabemiratet. Författaren menar att Libyen är ett undantag som visar att oljetillgångar i sig inte är en garant för regimens överlevnad. Istället handlar det om hur man utnyttjar dem. Alternativt har Yom & Gause (2012) har undersökt varför monarkierna klarade sig bättre än republikerna under den arabiska våren. Ingen av de åtta arabiska monarkierna kollapsade under den arabiska våren. Där Förenade Arabemiratet och Qatar inte upplevde några oroligheter medan Saudiarabien och Oman endast upplevde mindre protester. I Jordanien och Marocko var missnöjet stort bland unga som drev demonstrationerna men misslyckades med att sprida det till en större del av befolkningen. I Kuwait handlade oroligheterna om en politisk konflikt mellan olika fraktioner i parlamentet och monarkin snarare än krav på politiska reformer. Bahrain är den enda av monarkierna som upplevde storskaliga protester mot monarkin men där hålls monarkin kvar vid makten tack vare saudiarabiskt stöd.

Geddes et al (2014) har undersökt varför vi ser så varierande utfall av regimskiften i autokratier. Det finns enligt författarna i huvudsak tre olika utfall av ett maktskifte i autokratier. Författarna illustrerar de tre olika alternativen med tre olika exempel. När Egyptens tidigare autokratiska president Anwar Sadat blir lönnmördad ersätts han snabbt av Mubarak och regimen i Egypten fortgår som tidigare. Detta skiljer sig från Tunisien där Ben Ali blir avsatt under den arabiska våren och landet sedan inleder en väg mot demokrati. Det tredje exemplet är Iran där Shahan blir avsatt 1979 och ersatt av ett radikalt annat autokratiskt system under Ayatollan. Författarna menar att utfallet varierar beroende på vilket styrelseskick staten hade innan maktskiftet. De särskiljer de olika regimtyper enligt personliga diktaturer, där en diktator har makten i egenskap av person. Detta skiljer sig från de auktoritära regimerna som ofta är uppbyggda som enpartistater. Där kommer diktatorns makt från dennes roll som till exempel ledare för landet största och enda parti. Det sista alternativet är monarkier. I en monarki hämtar landets ledare, monarken sin makt från historisk och religiös legitimitet till sin titel. Författarna drar slutsatsen att enpartistater som till exempel Tunisien och Egypten är mer troliga att utvecklas mot demokrati än personliga diktaturer som Libyen och Jemen allt annat lika. Minst troliga att genomgå ett maktskifte och utvecklas mot demokrati är monarkier.

Bunce & Wolchik (2010) har undersökt elva val i auktoritära stater mellan 1998-2008 där sex av dem har inneburit att regimen vunnit medan fem innebar att oppositionen vann. Efter den tredje demokratiseringsvågen utvecklades en ny typ av auktoritära stater. Dessa stater är auktoritära och regimen kontrollerar landet, regimen har dock inte förmågan eller viljan att förbjuda politisk deltagande för oppositionen. Istället tolererar man politisk deltagande för oppositionen exempelvis Ukraina och Belarus har detta system. Författarna undersöker varför oppositionen ibland lyckas besegra regimen trots svåra förutsättningar. Detta eftersom val i auktoritära stater inte är rättvisa val, regimen tar till en rad olika åtgärder för att sabotera för oppositionen. Författarna drar slutsatsen att det avgörande är oppositionens förmåga att organisera sig och driva effektiva valkampanjer. Om oppositionen lyckas organisera sig på ett tillräckligt effektivt sätt föreligger möjligheten för dem att besegra regimen och ta makten.

Forskningsbidrag

Ambitionen med denna studie är att bidra med ny kunskap kring militärt agerande under den arabiska våren. Studien kommer uppnå målet genom att använda sig av de teoretiska begreppen coup proofing, coup triggering och military defections. Tidigare forskning har inte studerat dessa tre begrepp inom samma studie. Utöver detta har inte coup triggering applicerats på den arabiska våren i tidigare forskning. Vidare är förhoppningen att denna studie ska bidra med relevanta kunskaper för policyförfattande kring demokratisk utveckling i tidigare auktoritära stater.

Teoretiskt ramverk

Det teoretiska ramverket som används i denna studie bygger på tidigare litteratur inom området. De teoretiska begrepp som denna studie kommer använda sig av är; coup proofing (Quinlivan, 1999; Sudduth, 2017; Makara, 2013), coup triggering (Wig & Rød, 2016; Londregan & Poole, 1990) och Military defections (Makara, 2013; McLauchlin, 2010). Där coup proofing avser de åtgärder regimen tar i förebyggande syfte för att förhindra militärkupp (Quinlivan, 1999; Sudduth, 2017; (Makara, 2013). Coup triggering avser den avgörande triggern som får militären att genomföra statskupp (Wig & Rød, 2016; Londregan & Poole, 1990). Military defections handlar om generell lojalitet hos militären och militärens vilja eller ovilja att vara lojal mot regimen (Makara, 2013; McLauchlin, 2010).

Coup proofing

En av det vanligaste coup proofing åtgärderna är att använda sig av etniska, familje eller religiösa kopplingar till militären. Exempel på detta är att i huvudsak tillsätta individer från en religiös eller etnisk minoritet som officerare. Denna etniska/religiösa minoritet är sedan kopplad till regimen vilket skapar lojalitet. Ett annat exempel är att utnämna nära släktingar och familjemedlemmar på höga poster inom militären (Makara, 2013; Quinlivan, 1999). En annan coup proofing-åtgärd är att skapa en alternativ militär styrka. Man skapar då ytterligare en militärt stark grupp inom landet ofta i form av paramilitära styrkor. Dessa kan då agera

motbalans till militären och eventuell förhindra en militärkupp (Sudduth, 2017; Quinlivan, 1999; Makara, 2013). Vidare är en vanlig åtgärd att finansiera militären och höja dess kompetens vilket leder till ökad professionalism. Tanken är att en mer professionell militär främst ser sig som ett försvar mot yttre hot och är mindre benägna att genomföra en militärkupp (Quinlivan, 1999; Sudduth, 2017; Makara, 2013). Utöver detta menar Quinlivan (1999) att en åtgärd är att ha en heltäckande säkerhetstjänst som övervakar alla i landet, inklusive militär och andra säkerhetstjänster. Sammanfattningsvis menar Makara (2013) att dessa åtgärder inte enbart är till för att förhindra en klassisk militärkupp. Syftet blir att skapa ett system där militären och regimen är beroende av varandra. Detta för att förhindra alla former av utmaningar från militären mot regimen.

Coup triggering

Val i auktoritära stater kan vara en potentiell trigger för militärkupper. Detta eftersom de oftast ses som ett svaghetstecken hos regimen. Denna uppvisade svaghet riskerar på två sätt att leda till en militärkupp. Alternativ ett; om samhällseliten som tidigare gynnats av regimen t.e.x höga militärer ser sin ställning som hotad vid ett maktskifte kan de genomföra en militärkupp. Alltså om det sker en kraftig politisk omvälvning kan mäktiga grupper som riskerar att hamna på fel sida om denna omvälvning agera för att stoppa den. Dessa grupper genomför då en militärkupp för att bevara sin position eftersom man upplever regimen oförmögen att göra så. Alternativ två; om oppositionen mot regimen är stark kan militären utnyttja detta och genomföra en militärkupp med stöd av oppositionen. Detta blir då en möjlighet för militären att ställa sig på den segrande sidan och eventuellt utöka sin position med stöd av oppositionen (Wig & Rød, 2016). Vidare visar Londregan & Poole (1990) att svag ekonomisk utveckling och fattigdom är starkt korrelerat med risken för militärkupp. Risken för militärkupp är betydligt större i länder med svag ekonomisk utveckling än rikare länder. Författarna diskuterar dock huruvida svag ekonomisk utveckling är en trigger för militärkupp eller bara en förutsättning som krävs för militärkupp.

Military defections

När det sker ett uppror mot en auktoritär regim och regimen då väljer att använda sig av sin militär uppstår ett problem, hur förhindrar man massiva deserteringar inom armen? Om oppositionen inom landet har vuxit sig så kraftig att den kan utmana regimen- vad säger då att dess inflytande inte finns inom militären? Det finns två huvudsakliga strategier som auktoritära regimer kan använda sig av. Den första strategin bygger på att man på en individuell nivå övertygar militären om att regimen sitter säkert och kommer vinna över oppositionen. Om man lyckas med detta blir det en självuppfyllande profetia eftersom militären då genom att vara lojal kommer att bekämpa oppositionen. Misslyckas man med detta riskerar man en massiv våg av deserteringar. Den andra strategin går ut på att man utnyttjar olika etniska grupper när man tillsätter höga militära positioner. Om huvuddelen av militärstyrkan består av samma etniska grupp som regimen i landet kommer man förhindra deserteringar inom denna gruppen. Militären som inte tillhör den etniska gruppen kan fortfarande desertera men man kan förhindra mass deserteringar (McLauchlin, 2010).

Enligt Makara (2013) är en potentiell strategi för att förhindra militären från att desertera att utnyttja en "söndra och härska-teknik". Man ser till att det finns vinnare och förlorare inom militären där man då försäkras sig om vinnarnas lojalitet. Detta går att anknyta till McLauchlin (2010) som menar att en strategi är att dela upp militären utifrån etniska grupper. På samma sätt kan man då skapa en inne- och utegrupp där innegruppen är beroende av regimen. Problemet med denna taktik blir både enligt Makara (2013) och McLauchlin (2010) när det uppstår massivt folkligt stöd för demonstrationen. I så fall riskerar man att förlora hela utegruppen, speciellt om konflikten sker utifrån etniska/religiösa aspekter. Vidare menar Makara (2013) att risken för deserteringar minskar om militären har en historia att bruka våld mot befolkning vid inrikes konflikter. Detta eftersom det mentala gapet mellan befolkning och militären då är större.

Metod

Metoden denna studie använder sig av är att utifrån teoribildningen utforma ett antal frågor. Materialet kommer sedan att analyseras utifrån dessa frågor. Analysen kommer att utföras utifrån begreppen; coup proofing, coup triggering och military defections. Fallen analyseras först utifrån huruvida de använt några former av coup proofing-åtgärder. Detta eftersom de sätter de kontextuella förutsättningarna som påverkar resultatet när man analyserar utifrån coup triggering och military defections.

Val av fall

Valen av fall har skett utifrån olika utfallsprincipen som beskrivs av Esaiasson et al (2017 S, 111-135). Principen är att man tittar på fall som liknar varandra till förutsättningarna men ändå har olika utfall. Fallen som denna studie använder sig av är Egypten, Syrien och Tunisien. Detta är tre stater som är relativt lika varandra innan den arabiska våren. Samtliga tre stater var auktoritära regimer där regimen kommit till makten genom en militärkupp. Vidare befinner sig staterna inom samma geografiska område, har liknande religiösa förutsättningar samt genomgår alla arabiska våren. Det som skiljer de tre staterna åt är det olika utfallen av militärt agerande vi ser i fallen. I Tunisien mobiliserar militären till stöd för demonstranterna, i Egypten agerar militären passivt för att sedan genomföra en militärkupp. I Syrien väljer militären att försvara regimen genom ett inbördeskrig (Brown, 2013; Kurt, 2016; Brooks, 2012). Fallen består av stater med liknande förutsättningar men olika utfall av militärt agerande. Andra fall som övervägdes för studien var Libyen, Bahrain och Jemen. Samtliga av dessa fall visar också på liknande förutsättningar men olika utfall av militärt agerande. Det finns dock skillnader mellan dessa fall och de fall som denna studie använder sig av. Ett exempel på detta är att Bahrain är en monarki till skillnad från Libyen och Jemen. Vidare uppvisar Libyen och Jemen en annan typ av militärt agerande. Detta eftersom militären sammanfaller i inbördeskrig. Detta innebär att de ej är av intresse för denna studie då målet är att förstå militärens agerande som en enhet. Om militären kollapsar är det ej möjligt att undersöka dess agerande.

Material

Materialet som denna studie använder sig av består i huvudsak av vetenskapliga artiklar med undantag för nyhetsartiklar och encyklopedier. Nyhetsartiklar har inkluderats för att redogöra för vittnesmål från staterna gällande säkerhetstjänstens agerande. Detta eftersom det inte finns klarlagt inom den vetenskapliga litteraturen. Vidare används encyklopedier för att definiera begrepp; främst olika former av religiösa och politiska grupper. Urvalet av artiklar har skett utifrån följande; artiklarna är från databaserna Google scholar och Göteborgs universitetsbibliotek där de mest citerade artiklarna har valt. De har identifierats genom sökningar på ett antal nyckelord. De nyckelord som använts för att välja ut artiklarna är; coup proofing, coup triggering, military defections, arab spring, syrian civil war, Ben-Ali, Mubarak och Bashar al-Assad. Samtliga av artiklarna är peer reviewed, undantaget de artiklar från nyhetstidningar och encyklopedier som av naturliga skäl inte är det. En svaghet med valet av material är avsaknaden av förstahandskällor, studien bygger på tidigare forskning. Inom ramen för denna typ av uppsats är det inte möjligt att inkludera förstahandskällor. Detta eftersom studiens tidsbegränsning innebär svårigheter att identifiera bra förstahandsmaterial. Vidare är en stor del av förstahandsmaterialet om de valda fallen skrivna på arabiska och franska, två språk som författaren till denna studie inte behärskar. Materialet i denna studie är omfattande utifrån ramen för en kandidatuppsats. Det förekommer dock en asymmetri i hur många artiklar som är relaterade till varje analysfråga och fall. Det är dock naturligt att så blir fallet då olika frågor och fall kräver olika mängd av empiriskt material för att besvaras. Det finns inget rimligt skäl att använda samma mängd artiklar för att diskutera den etniska fördelning av militären i Syrien och Tunisien. Detta eftersom det inte förekommer någon etnisk fördelning i Tunisien medan det förekommer en omfattande etnisk fördelning av militären i Syrien. Det innebär att olika delar av analysen får olika stort utrymme. Därav uppstår det asymmetri i viktning av analysen men det får ses som preferabelt över alternativet, vilket hade varit att ge varje del lika stort utrymme vilket inte skulle fylla något syfte. Studien hade ingen tydlig målbild om antalet artiklar som skulle krävas utan det ansågs nog när materialet var omfattande nog att besvara frågeställningen/analysen.

Analysmetod

De specifika frågorna som kommer att användas för att undersöka huruvida staterna har ägnat sig åt coup proofing är:

- Har regimen utnyttjat olika familje-, etniska eller religiösa kopplingar i utformningen av militären?
- Existerar det en alternativ militärstyrka?
- Vilken roll och funktion fyller säkerhetstjänsten?
- Vilken utbildningsnivå och professionalism har militären?
- Finns det ekonomiska kopplingar mellan regimen och militären? Är militären välfinansierad?

Det är dessa frågor som Quinlivan (1999) menar är de viktigaste coup proofing åtgärderna. Vidare kommer materialet att analyseras utifrån coup triggning. När materialet undersöks utifrån coup triggning kommer det analyseras utifrån om det fanns triggers för militärkupper i staterna. Det inträffade bara en militärkupp i Egypten (Brown, 2013) men det är möjligt att det fanns triggers för militärkupp i Syrien och Tunisien men att det inte skedde en militärkupp på grund av de coup proofing åtgärder regimerna infört. De coup triggning åtgärder som materialet kommer att analyseras utifrån är:

- Hur såg statens inrikespolitiska situation ut? Förekom det oroligheter i landet och hur agerade militären under dessa?
- Vad var landets ekonomiska utveckling?

Dessa variabler är valda utifrån litteraturen där Wig & Rød (2016) menar att val i auktoritära eller tidigare auktoritära regimer leder till ökad risk för militärkupp. Londregan & Poole (1990) menar att svag ekonomisk utveckling kan vara en potentiell trigger för militärkupp. Det sista begreppet som kommer att användas i analysen är military defections. Det finns två huvudsakliga

strategier som regimen kan använda sig av för att förhindra deserteringar inom militären. “Söndra och härska strategin”, det vill säga att regimen delat upp militären i någon form av inne- och utegrupp. Dessa kan baseras på en rad faktorer som t.ex. religion och etnicitet. Detta är dock samma punkt som Quinlivan (1999) beskriver i coup proofing-teorin. Eftersom det inte fyller någon funktion att analysera materialet två gånger utifrån samma fråga kommer endast frågan om militärens tro på regimen förmåga att undersökas. Istället kommer “söndra och härska strategin” besvaras inom samma fråga som används i coup proofing, det vill säga om militären är uppdelad efter etniska, religiösa eller familjemönster. På grund av detta blir den enda frågan utifrån military defections:

- Hur ser individuella militärers övertygelse om regimen möjligheter att vinna ut?

Denna fråga har valts utifrån McLaughlin (2010). Där McLaughlin (2010) beskriver vikten av att övertyga militären om att regimen kommer att vinna.

Analysen går till så att frågorna ställs till materialet en fråga anses besvarad när den analyserats på materialet och antingen har fått ett explicit svar eller inte alls förekommit i materialet. För att besvara frågan söks det efter särskilda nyckelord i varje artikel, exempelvis i frågan om etnisk fördelning inom militären söks det t.ex. efter begrepp som; division, military, ethnic groups, och religious groups. Utifrån det gemensamma svaret från materialet skapats ett tematiskt svar för varje fall och analytiskfråga. Hade det funnits olika uppfattningar om ett fenomen i materialet hade studien behövt ta hänsyn till det och återgivet detta i analysen. I denna studie förekom det ingen större motsättning i materialet vilket innebar att inga sådana återgivande krävdes. Det ideala är om flera vetenskapliga artiklar bekräftar samma uppgifter vilket ger ytterligare kredibilitet till påståendet och bidrar till en mer hel tematisk bild av varje fall och fråga. Det som hindrar studien från att uppnå den ideala situationen med flera artiklar som bekräftar samma påstående är att det förekommer en asymmetri i mängden tidigare forskning på olika områden. Till exempel har denna studie lyckats identifiera ett flertal artiklar relaterat till den etniska fördelningen inom militären, detta till skillnad från litteratur gällande säkerhetstjänsterna i

staterna som undersöks där tidigare forskning är begränsad. I huvudsak ska svaren på analysfrågorna stå explicit i materialet men i vissa fall är detta ej möjligt. Det kan bero på att ett fenomen inte förekommer varav det inte kommer nämnas explicit i materialet. Ett exempel på detta är; "Har regimen utnyttjat olika familje-, etniska eller religiösa kopplingar i utformningen av militären?". I fallet Tunisien nämns det inte explicit att man inte har använt sig av denna typ av fördelning. Man kan dock utifrån landets etniska fördelning dra slutsatsen att tex Tunisien inte ägnat sig åt denna typ av fördelning (Fadhlaoui-Zid & Martinez-Cruz, 2011) vidare stärks detta av material som diskuterar militärens sammansättning som inte nämner någon form av etnisk fördelning (Lutterbeck, 2011). Vi kan alltså dra slutsatsen att någon sådan inte förekommer. En analysfråga bedöms vara uttömd när den fått ett explicit eller implicit svar på frågan. Fördelen med att acceptera implicita svar och att tolka avsaknaden av bevis för ett påstående som ett bevis mot påståendet är att man kan besvara sin frågeställning i högre utsträckning. Vidare möjliggör detta för djupare analyser och mer innehållsrik diskussion. En svaghet är att analysen riskerar att misstolka materialet. En svaghet är att studien tolkar avsaknad av information som ett implicit svar på att ett fenomen inte förekommer. Det är istället möjligt att studien helt enkelt misslyckats med att identifiera material som diskuterar frågan. Detta kan leda till att studiens tolkning av materialet är felaktigt.

Analys

Analysen kommer att struktureras så att varje teoretiskt begrepp behandlas under en egen rubrik. Efter att varje fråga inom det teoretiska begreppet har analyserats kommer en kortare sammanfattning av analysen inom det teoretiska begreppet.

Coup proofing

Har regimen utnyttjat olika familje-, etniska eller religiösa kopplingar i utformningen av militären? I Syrien har regimen byggt sin maktbas på relationen mellan alawiterna, Baathpartiet och militären. Assad-familjen är ursprungligen av alawitisk härkomst och därav existerar det en

naturlig koppling mellan Assad-familjen och alawiterna (Kurt, 2016). Denna koppling är cementerad i militären där alawiter utgör 70 % av yrkessoldaterna och mellan 80-90 % av officerskåren trots att de endast utgör 12 % av befolkningen i Syrien. Alawiterna är alltså nära sammanlänkade med regimen och beroende av regimen för att behålla sin särställning (Lutterbeck, 2011, s. 46). Detta skiljer sig från Egypten (Hashim 2011; Nassif, 2013) och Tunisien (Fadhlaoui-Zid & Martinez-Cruz, 2011; Nassif, 2015; Brooks, 2012) där militären inte är uppdelad efter etniska, familje- eller religiösa mönster.

Existerar det en alternativ militärstyrka? I Egypten finns det olika paramilitära grupperingar som är lojala mot regimen. Dessa paramilitära grupper har historiskt sett använts för att hantera inre konflikter. Dessa grupper har dock visat sig oförmögna att hantera de krav som ställts på dem (Hashim, 2011). Detta skiljer sig delvis från Syrien där den alternativa militärstyrkan består av ett antal alawitiska elitenheter som anses särskilt lojala mot regimen. Dessa enheter har använts vid särskilt känsliga uppdrag just eftersom de anses vara extremt lojala (Lutterbeck, 2011). I Tunisien kompenserade Ben Ali för den svaga militären genom att ha en stor polisstyrka (Nasif, 2015). Polisstyrkan i Tunisien uppgick till 150 000, detta i jämförelse med militären som endast var 35 000 man stark (Lutterbeck, 2011, s. 21).

Vilken roll och funktion fyller säkerhetstjänsten? Mubaraks regim hade en väldigt omfattande säkerhetstjänst som ansetts vara en av de mest välutvecklade inom arabvärlden. I Egypten besatt säkerhetstjänsten en god förmåga att övervaka och skydda nationen från inrikeshot. Säkerhetstjänsten var dock främst inriktad på att övervaka och kontrollera islamistiska strömningar (Sirrs, 2009). Vittnesuppgifter från Egypten beskriver hur Mubaraks säkerhetstjänst obehindrat bröt mot mänskliga rättigheter och trakasserade befolkningen (Tackaberry, 2012). Detta till trots visade sig Egyptens säkerhetstjänst oförmögen att hantera de massiva folkliga resningar under den arabiska våren (Brown, 2013). Detta skiljer sig från Tunisien vars säkerhetstjänst och övervakningsförmåga var bristfällig. Kontrollen över säkerhetstjänstens var central för Ben Ali som separerade den från övriga administrationen. Vidare införde regimen en stor polisenvaro i städerna och införde lokala kommittéer för att säkerhetsställa att regimen

kunde övervaka befolkningen. Säkerhetstjänstens svagheter blev dock uppenbara när de trots den massiva närvaron i större delen av landet misslyckades med att förhindra brott och smuggling. Eftersom säkerhetstjänsten saknade centralstyre och koppling till övriga administrationen fungerade den istället som en mängd lokala säkerhetstjänster. Dessa klarade inte av att samarbeta utan koordination från högre upp i hierarkin. Dessa svagheter blev uppenbara under den arabiska våren 2011 (Kartas, 2014). Vittnesuppgifter från Syrien menar att Syrien har en stark hemlig polis som övervakar och kontrollerar varje del av samhället. Man kan bli arresterad utan förvarning eller bevis och man har inte rättigheter gentemot staten. Vidare förekommer det uppgifter om att människor bara kan försvinna en dag. Säkerhetstjänsten kan hämta någon, ta dem till ett fängelse på en hemlig ort och hålla dem inlåsta i flera år och tortera dem. Detta kan ske helt utan bevis eller rättsprocessen. Vittnesuppgifterna säger också att många människor som försvinner blir tagna till en hemlig ort och avrättade (Akkam, 2011). Lutterbeck (2011) bekräftar delvis denna bild då författaren beskriver hur säkerhetstjänsten övervakar de militära styrkorna för att se till att de lyder order och brukar våld mot demonstranterna.

Vilken utbildningsnivån och professionalism har militären? Vid tiden för Mubaraks makttillträde 1981 och under de efterföljande decennierna blev militären mer och mer avpolitiserade. En av de huvudsakliga anledningarna var Egyptens förlust mot Israel i kriget 1967. Förlusten i kriget fungerade som en väckarklocka för militären som istället för att blanda sig i inrikespolitik la sitt huvudsakliga fokus på att försvara nationen mot yttre hot. Militären tilläts även att agera mer professionellt eftersom Mubarak inte fortsatte använda samma "söndra och härska taktik" som sina föregångare hade gjort. Mubarak var dock inte omedveten om militärens hot och tillsatte 1991 Muhammad Husayn Tantawi som chef för militären. Detta eftersom Mubarak inte ansåg honom som ett hot och Muhammad Husayn Tantawi behöll sin position fram till den arabiska våren 2011 (Nassif, 2013). Syriens arme hade vissa problem med professionalism. Dessa grundades sig i majoriteten av utnämningarna till högre positioner gjordes på basis av politiska meriter istället för på meritokratisk väg. Möjligheterna för sunnimuslimer var kraftigt begränsade och inom vissa elitenheter helt stängda. Vidare utgjordes 70 % av militären och mellan 80-90 % av alawiter som endast utgör 12 % av Syriens befolkning (Lutterbeck, 2011 s 45). Det är möjligt

att dra slutsatsen att kompetens går förlorad om man exkluderar 75 % av befolkningen från viktiga positioner. Trots Ben Alis militära bakgrund fick militären en marginaliserad roll i Tunisien under Ben Alis styre (Nasif, 2015). Även Lutterbeck (2011) bekräftar denna bild där Tunisien är det arabiska land där militären har haft en mest marginaliserad roll. Författaren menar att Ben Ali trots att han var general var inte intresserad av militärt inflytande i politiken. Regimen hade under lång tid uteslutit officerare med politiska ambitioner. Resultatet av att regimens val att inte spendera resurser på ekonomiska incitament för officerare blev ökade professionalism inom militären. Vidare ökade professionalismen eftersom resurser inte användes för att främja officerares politiska ambitioner. Detta menar Lutterbeck (2011) resulterade i att Tunisien hade en av arabvärldens mest professionella och välutbildade militärer trots sin begränsade budget.

Finns det ekonomiska kopplingar mellan regimen och militären? Är militären välfinansierad?

Syriens arme var den mest välfinansierade med en budget på 4 % procent av BNP och ett manskap på 292 600 personer ur en befolkning av 19 miljoner. Egyptens militär var en relativt stark och välfinansierad institution med 468 500 personer ur en befolkning av 81 miljoner och fick 2,1 % av BNP. Detta i jämförelse med Tunisien där militären endast bestod av 35 00 soldater ur en befolkning på 10,4 miljoner och militären endast hade en budget på 1,5 % av BNP (Lutterbeck, 2011 s 21, 25,45). Mubaraks strategi för att inspirera lojalitet hos militären byggde på ett belöningssystem och stora ekonomiska friheter. Belöningssystemet inriktade sig i hög grad på pension och karriärmöjligheter för höga officerare. Mer specifikt var systemet byggt för att inspirera lojalitet över tid. Som yngre och lägre officerare var lönen relativt låg och även om man skulle få en bostad tog det oftast ett par år innan man erbjudits en bostad. Systemet var istället inriktad på de högre mer seniora officerarna. Var man lojal över tid kunde man i slutet av sin militära karriär söka sig till höga positioner inom den egyptiska byråkratin eller som guvernör. Positionen som guvernör var särskilt användbar för Mubaraks regim där 44 % av guvernörerna mellan 2001-2011 hade en militär bakgrund. Belöningssystemet var alltså utformat för att inspirera lojalitet över tid, så länge som man jobbade med systemet skulle man få sin chans. Som guvernörer hade de tidigare höga officerarna goda möjligheter att berika sig själva genom

korruption. I efterhand har flera av dessa guvernörer blivit anklagade för korruption och för att ha sålt ut den offentliga sektorn till kraftigt underpris (Nassif, 2013). Egyptens militär hade stor ekonomisk makt under Mubaraks regim. Militären kontrollerade stora delar av ekonomin genom att inneha en mängd företag inom en rad olika sektorer. Det finns ingen officiell data över hur stor andel av ekonomin militären kontrollerade men olika uppskattningar placerar siffran på mellan 10-40 % av ekonomin (Lutterbeck, 2011, s. 26). Det finns inga direkt ekonomiska kopplingar mellan regim och militär i Syrien som i fallet Egypten. Dock så är alawiterna beroende av regimen för att behålla sin privilegierade ställning i samhället där man har nästintill monopol på högre positioner inom militären (Kurt, 2016). Tunisiens militär under Ben Ali var inte en välfinansierad institution. Trots Ben Alis militära bakgrund fick militären ingen betydande roll inom ekonomin eller politiken i Tunisien under Ben Alis styre (Nasif, 2015).

Sammanfattningsvis kan vi utifrån det teoretiska ramverket identifiera olika teman i regimernas coup proofing strategier. Utifrån Quinlivan (1999) ser vi att de två huvudsakliga temana i coup proofing strategier är att antingen knyta militären nära regimen eller separera militären från regimen. Vi ser att i Syrien (Kurt, 2016) och Egypten (Lutterbeck, 2011) har regimen försökt knyta militären till sig. Detta skiljer sig från Tunisien där regimen försökt distansera militären från politiken (Nasif, 2015). Metoden som man använt sig av skiljer sig mellan Egypten och Syrien. I Syrien har Assad främst använt sig etniska/religiösa kopplingar genom att utnyttja splittringen mellan grupperna alawiter kontra sunnimuslimer (Kurt, 2016). I Egypten har man i huvudsak försökt knyta militären till regimen genom ekonomiska incitament (Lutterbeck, 2011). Vi ser att detta påverkar professionalismen hos militären där Tunisiens militär trots relativt låg budget är en professionell enhet. Egypten och Syriens arme uppnår en lägre grad av professionalism på grund av regimernas coup proofing strategier (Lutterbeck, 2011). Samtliga av regimerna hade stora säkerhetstjänster (Sirrs, 2009; Kartas, 2014; Lutterbeck, 2011).

Coup triggering

Hur såg statens inrikespolitiska situation ut? Förekom det oroligheter i landet och hur agerade militären under dessa? Innan den arabiska våren fanns det en oro hos egyptisk militär att deras

privilegierade position skulle komma att försvinna efter Mubaraks avgång. Detta eftersom Mubarak inte officiellt hade utsett en efterträdare men den allmänna uppfattningen var att han förberedde sin son Gamal att ta över makten. Detta hade varit ett brott mot den politiska tradition där militären i praktiken utsåg presidenten. Genom att istället låta makten gå i arv riskerade militären att tappa politiskt inflytande. Utöver detta hade Gamal ingen militär bakgrund vilket ytterligare försvårade hans position hos militären (Lutterbeck, 2011). Ytterligare en aspekt som oroade militären rörande Gamals maktövertagande var att han planerade att genomföra en rad privatiseringar. Detta skulle i så fall ta bort militärens ekonomiska särställning. Detta innebar att trots att militären hade starka ekonomiska kopplingar till regimen fungerade det inte som incitament för att inspirera lojalitet hos militären (Nepstad & Cunningham, 2013).

Egyptens militär valde därför att försöka balansera mellan regimen och demonstrationerna under 2011. Militären framförde att demonstranternas krav var rättfärdiga och att de inte skulle beskjuta sin egna befolkning. Samtidigt agerade inte militären för att försvara befolkningen mot polisen och säkerhetsstyrkorna. Vidare uppmuntrade militären demonstranterna att återvända hem. Avgörande blev dock militärens ovilja att använda våld mot demonstranterna, det är oklart hur involverade militären var i att avsätta Mubarak men indirekt tvingades han fly när militären övergav honom (Lutterbeck, 2011).

Mubaraks flydde från Egypten den 25 januari 2011, under 2012 hölls det val i Egypten och Mohammed Morsi valdes till president. Morsi var en kontroversiell kandidat eftersom han kandiderade som representant för det muslimska brödrskapet (Brown, 2013). Muslimska brödrskapet är en politisk-religiös rörelse som vill styra landet utifrån sunnimuslimska förtexter (Britannica Academic, 2020 (A)). Morsis viktigaste uppgift som president var att presentera en ny konstitution som skulle passera en folkomröstning. Morsis förslag till ny konstitution kritiserades av sekulära och kristna grupper i landet för att ge sunnimuslimer alltför stora fördelar. Förslaget bojkottades därför av dessa grupper. Under sommaren 2013 utbröt det oroligheter med massiva demonstrationer på Kairos gator. Ordningsmakten och Morsi misslyckades med att hantera dessa demonstrationer och oroligheterna spred sig. Morsi fick då

enligt uppgift ett ultimatum av militären som i sak gick ut på att, ta kontroll över situationen annars gör vi det. Morsi mottog detta ultimatum den förste juli och den tredje juli genomförde militären en militärkupp, tog makten och arresterade Mohammed Morsi. Militären agerade kraftigt mot det muslimska brödrskapet och genomförde en rad reformer för att minska deras makt (Brown, 2013).

I Tunisien blev händelseutvecklingen inte densamma. Under oroligheter i Jasminrevolutionen misslyckades ordningsmakten med att hantera oroligheterna. I slutskedet av Jasminrevolution kallades militären in för att kväsa oroligheterna. Militärer började dock omedelbart att fraternisera med demonstranterna. Vidare vägrade man från ledningshåll inom militären att beskjuta demonstranterna. Militären skyddade också demonstranterna från polisstyrkan. När det stod klart att Ben Ali inte hade militären på sin sida valde han att fly landet. Militären avväpnade då och bekämpade de sista fästena som var lojala mot regimen i landet (Brooks, 2012).

Det finns spekulationer kring huruvida militären i Tunisien endast agerat i egenintresse för att öka sin politiska roll som var så kraftigt marginaliserad under Ben Ali. Vidare är frågan vad som händer/hade hänt om "fel" parti vunnit valet. Hade Tunisiens armé genomfört en militärkupp om islamistiska grupper kom till makten? (Lutterbeck, 2011). Idag vet vi att så inte är fallet och att Tunisien idag är en demokrati med brister (V-Dem, 2019).

I Syrien leder oroligheterna inledningsvis till demonstrationer mot regimen. När regimen vidtog kraftiga åtgärder resulterade det i att demonstrationerna spred sig och eskalerade. Assads taktik är en blandning av användandet av tunga vapen för att beskjuta demonstranterna samt löften om eftergifter, detta till trots eskalerar demonstrationerna under sommaren (Britannica Academic, 2020 (C)). Kärnan av militären, den alawitiska officerskåren förblev lojal mot Assad men det förekom deserteringar bland de meniga sunnimuslimska soldaterna (Nepstad & Cunningham, 2013). Delar av den deserterade armen bildar den 29 juli 2011 FSA (Free Syrian Army) efter detta övergår konflikten till ett rent inbördeskrig. FSA upplöses och uppgår i IS under 2014,

under 2017 drivs IS ut ur sina områden av den syriska armén och 2020 är kriget i praktiken vunnet av Assad (Britannica Academic, 2020 (C)).

Vad var landets ekonomiska utveckling? Gemensamt för både Tunisien (Brooks, 2012) och Egypten (Andersson, 2011) är att de under en längre tid haft en svag ekonomisk utveckling som inneburit hög arbetslöshet, hög grad av korruption och brist på basala varor och tjänster. Ekonomin hade stagnerat och regimerna lyckades inte hantera situationen. Detta ledde till ett kraftigt missnöje med regimerna och var en av de bakomliggande orsakerna till oroligheterna. Situationen i Syrien var delvis liknande med en svag ekonomisk utveckling. Dock beroende denna mer på korruption och allmän ekonomisk misskötsel. Situationen i Syrien var annorlunda på grund av den torka som slagit till mot landet mellan 2006-2010. Torkan i kombination med missriktade ekonomiska reformer ledde till hög arbetslöshet och avsaknad av resurser i Syrien (De Châtel, 2014).

När man analyserar fallen utifrån coup triggering finns det likheter mellan fallen. Samtliga av länderna präglades av svag ekonomisk utveckling som resulterat i brist på varor och tjänster hos befolkningen (Anderson, 2011; Brooks, 2012; De Châtel, 2014). Detta är en potentiell trigger för militärkupp (Londregan & Poole, 1990). Vidare rådde det givetvis politisk oro i samtliga av fallen eftersom det är på basis av deltagande i arabiska våren som fallen har valts. Dock så tar sig den politiska instabiliteten sig olika uttryck i de olika fallen. I Egypten råder det redan innan den arabiska våren en politisk oro från militärt håll. Militären är oroliga att förlora sin politiska och ekonomiska särställning i och med ett presidentskifte (Brown, 2013). Detta skiljer sig från Tunisien (Brooks, 2012) och Syrien (Kurt, 2016). Om Gamal efterträdde Mubarak i Egypten skulle han ha minskat militärens ekonomiska och politiska inflytande (Nepstad & Cunningham, 2013). Detta går att likställa med att Gamal då skulle försökt byta coup proofing-strategi och distansera militären från politiken istället för att som tidigare knyta militären till regimen. Men att försöka införa coup-proofing åtgärder för att minska militärens makt ökar risken för en militärkupp. För att coup-proofing åtgärder ska vara effektiva måste de vara på plats innan militären får en maktposition. Att försöka minska militärens makt och inflytande får istället

motsatt effekt och ökar risken för en kupp (Sudduth, 2017). Vidare var även Morsis maktövertagande ett hot mot militärens position (Brown, 2013). Detta på grund av den politiska oro valet medförde (Wig & Rød, 2016). Sammanfattningsvis är alltså politisk oro en trigger för militärkupp (Wig & Rød, 2016) och vi har politisk oro i samtliga av fallen, dels under den arabiska våren men även i efterspelet i Syrien med inbördeskrig (Britannica Academic, 2020 (C)) och Egypten med Morsis maktövertagande (Brown, 2013). I Tunisien råder det initialt politisk oro (Nasif, 2015) men situationen stabiliseras och Tunisien utvecklas till en demokrati med brister (V-Dem, 2019).

Military defections

Hur ser individuella militärers övertygelse om regimens möjligheter att vinna ut? Denna analysfråga är mer svårbesvarad. Det är svårt att analysera enskilda individers förtroende för regimen, vilket är vad frågan handlar om. Istället är det mer lämpligt att utifrån materialet undersöka de faktiska förutsättningarna för oppositionens chans att lyckas kontra militärens möjligheter att agera utifrån deras resursers. I till exempel Tunisien är det möjligt att spekulera i huruvida militären hade möjlighet att dels stoppa demonstrationerna och dels genomföra en militärkupp. Vi vet att militären inte gjorde något av detta men frågan blir då- hade de haft möjlighet? I Tunisiens fall är det svårt att spekulera men vi vet att Tunisiens militär endast bestod av 35 000 man i ett land på 10,4 miljoner (Lutterbeck, 2011, s. 21). Detta ger en siffra på 0,0034 soldater per invånare om man jämför denna siffra med Egypten som har 465 00 soldater på en befolkning på 81 miljoner (Lutterbeck, 2011, s. 25) vilket ger en siffra på 0,0058 soldater per invånare. Det är då plausibelt att tänka sig att detta har haft en inverkan på möjligheterna att kontrollera befolkningen. Detta går också att stärka med det faktum att militären i Egypten lyckas genomföra en militärkupp och kontrollera befolkningen (Brown, 2013) medan detta inte sker i Tunisien. Dock så spekulerar Lutterbeck (2011) om möjligheterna för Tunisiens militär att genomföra en militärkupp vilket antyder att Lutterbeck (2011) menar att möjligheten fanns efter Ben Alis fall. I Syrien är det svårt att separera militären, alawiter och det styrande Baathpartiet från Al-Assad-familjen. Detta eftersom de är så nära sammankopplade då folkgruppen alawiter även utgör den absoluta majoriteten av militären och Baathpartiet. Vidare är Al-Assad familjen av

alawitiskt ursprung (Kurt, 2016). Militären har uppvisat lojalitet mot Al-Assad och regimen genom hela inbördeskriget även om det förekommit deserteringar från sunnimuslimska meniga (Britannica Academic, 2020 (C)). Det är då rimligt att föreställa sig att militären är övertygad om regimens styrka eftersom den i så hög grad är sammankopplad med regimen. Vidare spenderade Syrien 4 % av sin BNP på militära utgifter innan den arabiska våren. Detta är betydligt mer än Egypten med 2,1 % och Tunisien med 1,5 % (Lutterbeck, 2011). Detta bör antyda att Syriens arme besatt en större slagstyrka och därför hade större möjlighet att vinna inbördeskriget.

Sammanfattningsvis finns det alltså två huvudsakliga tekniker för att undvika att militären deserterar, övertyga militären om att de kommer att vinna och “söndra och härska strategin” (Mclaughlin, 2010; Makara, 2013). I Tunisien och Egypten agerade militären som en enhet och övergav regimen (Brooks, 2012; Brown, 2013). I Syrien deserterade delar av armen, främst sunnimuslimska meniga (Fildis, 2012). En viktig skillnad mellan fallen är att Assad i Syrien ägnat sig åt “söndra och härska strategin”. Syriens arme är uppdelad utifrån etnisk/religiösa principer, där den religiösa minoriteten alawiter utgör huvuddelen av armen medan befolkningen i stort består av sunnimuslimska araber (Lutterbeck, 2011). Man skapar då en inne och utegrupp där man riskerar deserteringar i utegruppen men minskar risken kraftigt i innegruppen (Makara, 2013; Mclaughlin, 2010). I Syrien var alltså innegruppen, Alawiterna lojal mot regimen medan det förekom deserteringar i utegruppen, de sunnimuslimska meniga soldaterna. I Egypten (Brown, 2013) och Tunisien (Brooks, 2012) använde sig regimen inte av “söndra och härska strategin”. Vi ser vidare att militären deserterade som en enhet och övergav regimen i både Egypten och Tunisien (Brown, 2013; Brooks, 2012). Frågan om militären hade förtroende för regimens möjligheter att vinna konflikten är mer svårbesvarad. Det lämpligaste utifrån denna studie blir att analysera huruvida militären övergav regimen eller bevisligen hade förmågan att kontrollera befolkningen. I Syrien ser vi att militären både är lojal mot regimen (Kurt, 2016) samt besitter förmågan att vinna konflikten (Britannica Academic, 2020 (C)). I Egypten ser vi att militären inte är lojal mot regimen (Brown, 2013) dock så besitter militären förmågan att kontrollera befolkningen (Hammargren, 2014). I Tunisien väljer militären att inte vara lojal mot regimen (Brooks, 2012) eller ta makten i efterhand.

Slutsatser

Vilka slutsatser kan vi dra om det militära agerandet i fallen? Nedan följer en genomgång av de slutsatser vi kan dra utifrån analysen.

Egypten

I Egypten var strategin att knyta militären nära regimen, detta skedde främst genom ekonomiska incitament (Lutterbeck, 2011). Taktiken var alltså att knyta militären så nära regimen som möjligt, detta för att göra militären beroende av regimen (Quinlivan, 1999). Detta påminner delvis om Syrien där taktiken också var att göra militären beroende av regimen, dock främst genom etniska splittringar genom alawiterna (Kurt, 2016). En avgörande skillnad mellan Syrien och Egypten var dock att regimen i Egypten istället blev ett hot mot militärens privilegierade position. Detta då Mubaraks tilltänkta efterträdare och son Gamal planerade att privatisera ekonomin och därmed ta bort militärens privilegierade position (Nepstad & Cunningham, 2013). Det innebar att Mubaraks coup proofing-strategi inte fungerade under den arabiska våren. Detta eftersom militären inte hade något incitament att försvara regimen. Vidare hade Mubarak försökt använda sig av en alternativ militärstyrka bestående av paramilitära grupper men de klara inte de uppgifter som krävdes av dem (Hashim, 2011). Enligt Quinlivan (1999) är det mest effektiva sättet att undvika militärkupper att antingen knyta militären nära politiken eller separera den från politiken. Slutsatsen denna studie drar av militärens agerande i Egypten under den arabiska våren blir att Mubarak misslyckades med att knyta militären tillräckligt nära sig. I fallet Syrien ser vi hur militären som huvudsakligen består av alawiter är beroende av regimen för att behålla sin privilegierade position (Kurt, 2016). Situationen skiljer sig från Egypten där militären inte var beroende av regimen för att behålla sin position. Vi kan alltså dra slutsatsen att militärens ovilja att agera för att stödja Mubarak handlade om att regimen planer var ett hot mot deras position samt att de ej var beroende av regimen för att behålla denna position. Vi vet att de inte var beroende av regimen eftersom de i efterhand har lyckats behålla sin privilegierade position utan Mubarak (Hammargren, 2014). Efter den arabiska våren och Mubaraks avsättande sker det ett

val i Egypten 2012 och senare under 2013 genomför militären en militärkupp (Brown, 2013). Eftersom militären i efterhand har lyckats ta kontroll över landet kan vi dra slutsatsen att de hade kunnat agera för att behålla Mubarak vid makten. Detta stärker slutsatsen att militären aktivt valde att låta Mubarak falla. De två viktigaste kriterierna för en militärkupp är politisk oro, till exempel val i tidigare auktoritära stater (Wig & Rød, 2016), och svag ekonomisk utveckling (Londregan & Poole, 1990). Egypten uppfyller både dessa i och med valet 2012 (Brown, 2013) och långvarig svag ekonomisk utveckling (Andersson, 2011). Utifrån teorin kan vi alltså dra slutsatsen att det är det som triggar militärkuppen i Egypten 2013 (Brown, 2013). Vidare kan vi se att Egyptens militär agerar som en enhet både under den arabiska våren och under militärkuppen 2013. Det förekommer inga noterbara fall av military defections inom militären fram tills att hela militären överger Mubarak (Brown, 2013). Mclaughlin (2010) menar att det viktigaste en regim kan göra för att förhindra deserteringar är att skapa en inne och ute grupp samt övertyga den enskilda militären om att regimen kommer vinna. I fallet Egypten har militären valt att inte stödja regimen (Brown, 2013) men vi kan ändå utifrån Mclaughlin (2010) teori delvis förklara varför militären valt att agera som en enhet. Eftersom Egypten inte övergår i inbördeskrig (Brown, 2013) finns det inget alternativ till att vara lojal mot militären för enskilda militärer. Det blir tydligt att militären håller den reella makten i landet och därav är enskilda militärer lojala mot militären. Mclaughlin (2010) menar att det viktigaste är att övertyga enskilda militärer om att regimen kommer att vinna. Här kan vi potentiellt istället dra slutsatsen att enskilda militärer blir övertygade om att militären har all makt. Vidare finns det ingen tydlig inne- och utegrupp inom militären. Men att vara en del av militären innebär tillgång till en väldigt privilegierade position (Lutterbeck, 2011). Det bör alltså vara möjligt att dra slutsatsen att vara en del av militären blir att vara i innegruppen medan att vara utanför innebär att man är i utegruppen. Denna studie argumenterar att det är dessa två sammantagna effekter som gör att vi inte ser större deserteringar inom den egyptiska militären fram tills att hela militären överger regimen.

Syrien

I fallet Syrien ser vi att militären är lojal mot regimen både under den arabiska våren samt under hela inbördeskriget (Britannica Academic, 2020 (C)). Militärens agerande i Syrien går delvis att förklara utifrån den coup proofing-strategi som regimen använt sig av. Den strategi regimen valde var att knyta militären till regimen genom att utnyttja en etnisk fördelning där man använde sig av minoriteten alawiter (Kurt, 2016). Vidare var Syriens militär en välfinansierad enhet (Lutterbeck, 2011) med en omfattande säkerhetstjänst (Akkam, 2011). Utöver detta fanns det alternativa elitstyrkor som endast utgjordes av alawitiska soldater (Lutterbeck, 2011). Slutsatserna denna studie drar utifrån det här är att, i fallet Syrien tycks denna strategi ha gjort så att militären blev beroende av regimen. Alawiternas privilegierade position var beroende av regimen, det var alltså inte i militärens intresse att byta ut regimen. Detta trots den svaga ekonomiska utveckling efter torkan 2006-2010 (De Châtel, 2014). Vidare rådde det stark politisk oro och till och med inbördeskrig i landet (Britannica Academic, 2020 (C)). Detta är de två huvudsakliga triggers för militärkupp enligt Wig & Rød (2016) och Londregan & Poole (1990). Trots detta är militären lojal mot regimen. Slutsatsen blir att det är den beroendeställning mellan alawiter och regimen som beskrivs av Kurt (2016) som medför att militären, som huvudsakligen utgörs av alawiter, är lojal mot regimen. I Syrien förekommer det fall av military defections men armén agerar trots detta i huvudsak som en enhet (Britannica Academic, 2020 (C)). De två huvudsakliga strategierna för att stoppa deserteringar är för det första att dela upp militären i en inne- och utegrupp, ofta enligt etniska/religiösa mönster. För det andra är det att övertyga den enskilda soldaten om att regimen kommer vinna, i så fall är de lojala och det blir en självuppfyllande profetia (Mclaughlin, 2010). Vi ser att deserteringar främst förekom bland de meniga sunnimuslimska soldaterna (Nepstad & Cunningham, 2013) vilka endast utgjorde mellan 10 - 20 % av militären (Lutterbeck, 2011). Eftersom de är en såpass liten grupp av militären kan det förekomma deserteringar inom denna grupp och militären kan ändå fortsätta fungera som en enhet. Vi ser alltså återigen effekt av Assads coup proofing genom att förlita sig på alawiterna (Kurt 2016) då en stor del av militären alltså är beroende av regimen för att behålla sin ställning. Vidare var Syriens militär välfinansierad med en budget på 4 % av BNP (Lutterbeck, 2011),

detta bör ha inneburit ett tydligt övertag för regimen kontra oppositionen och slutsatsen denna studie drar är att det bör ha inneburit färre deserteringar. Detta utifrån McLaughlin (2010) som menar att militären förblir lojal om det är övertygade om att regimen kommer vinna.

Tunisien

I Tunisien valde Ben Ali att försöka marginalisera och professionalisera militären som sin typ av coup proofing-strategi. Militären fick ingen politiskt eller ekonomiskt privilegerad position utan var en institution inriktad på det yttre försvaret (Nasif, 2015). Vidare var inte militären uppdelad efter etniska, familje eller religiösa mönster (Brooks, 2012). Tunisiens militär under Ben Ali var inte välfinansierad med endast 1,5 % av BNP i budget (Lutterbeck, 2011). Utifrån detta kan vi dra slutsatsen att Ben Alis strategi var att separera militären från den politiska makten. Detta är en strategi som Quinlivan (1999) diskuterar där man distanserar militären från politiken och därmed minskar risken för militärkupper. Ben Alis strategi var istället att ha en väl utbyggd polisenhet med en stor hemlig polis (Lutterbeck, 2011). Detta lyckas delvis då vi ser i efterspelet att Tunisiens militär inte tycks ha några maktambitioner då de överlämnar makten (Brooks, 2012) och tillåter Tunisien att utvecklas mot demokrati (V-Dem, 2019). Ben Alis fall blir oundvikligt när militären visar tydligt stöd för demonstranterna (Brooks, 2012). Detta skiljer sig delvis från fallet i Egypten där militären intar en mer passiv roll (Brown, 2013). I Tunisien agerar militären aktivt och motarbetar polisstyrkorna som är lojala mot Ben Ali (Lutterbeck, 2011). Frågan blir då varför agerar militären så aktivt mot regimen när den är professionell och opolitisk. En möjlig förklaring kan vara det Lutterbeck (2011) beskriver vilket är att en stor del av Tunisiens soldater kommer från de fattiga provinserna och därav kommer många från en svår bakgrund. Det går att dra slutsatsen att de hade lättare att identifiera sig med demonstranterna just på grund av detta. De bakomliggande orsakerna till missnöjet i Tunisien var den svaga ekonomiska utvecklingen vilket resulterat i hög arbetslöshet, korruption, inflation och en allmän brist på varor och tjänster i landet (Brooks, 2012). Militärerna bör alltså uppleva samma problematik som befolkningen i stort och därav identifiera sig med dem. Detta kan då delvis förklara varför militären väljer att inte stödja Ben Ali. Efter att Ben Ali har flytt landet genomför inte Tunisiens militär en militärkupp (Nassif, 2015). Detta är intressant då det i det liknande

scenariot sker en militärkupp i Egypten (Brown, 2013). Tunisien efter Ben Alis fall uppfyller förutsättningarna för militärkupp med politisk oro (Wig & Rød, 2016; Brooks, 2012) och svag ekonomisk utveckling (Londregan & Poole, 1990; Brooks, 2012). Det går att spekulera i huruvida militären hade möjlighet att ta makten. Detta då den endast utgjordes av 35 000 man med en budget på 1,5 % av landets BNP (Lutterbeck, 2011, s. 21). Det är alltså möjligt att militären inte hade det alternativet. Vidare spekulerade Lutterbeck (2011) redan 2011 om Tunisiens militär skulle genomföra en militärkupp om islamistiska strömningar tog makten i Tunisien. Detta är intressant eftersom det sker i Egypten (Brown, 2013). Slutsatsen denna studie drar är att militären i Tunisien inte hade något att vinna på att genomföra en militärkupp. De hade ingen privilegierad position som var hotad, de sympatiserade i stort med befolkningen (Lutterbeck, 2011) och utveckling mot demokrati utgjorde inget hot. Det är svårt att tolka militärens agerande utifrån begreppet military defections. Detta eftersom militären som helhet vägrade genomföra Ben Alis order (Brooks, 2012). Det förekommer alltså inga direkta deserteringar eftersom hela militären deserterar. McLaughlin (2010) beskriver att en av viktigaste åtgärden en regim kan vidta är att övertyga den enskilda soldaten om att regimen kommer att vinna. Man kan tolka detta som att Ben Ali misslyckades med detta eftersom militären som helhet vägrade stötta honom. Slutsatsen denna studie drar är att det inte förekom military defections i Tunisien förens hela militären övergav Ben Ali (Nasif, 2015).

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan man förstå militärens varierande agerande i de olika staterna som en konsekvens av de förutsättningar de mötte. Dessa förutsättningar varierade beroende på hur regimen valt att hantera sin militär. Denna studie drar dock slutsatsen att gemensamt för samtliga av fallen är att militären agerade i egenintresse. I Syrien och Egypten agerade militären för att behålla sin position medan i Tunisien agerade militären för att vinna en ny position. Denna studie kan inte anses ge ett konklusivt svar på frågan om militärt agerande. En svaghet med studien är att den förlitar på litteratur och tidigare forskning. Studien hade stärkts genom inkludering av förstahandskällor. Vidare forskning behövs på området kring militärt agerande och den arabiska våren. Framtida forskning skulle kunna vara inriktad på att skapa en mer generell modell kring

militärt agerande snarare än att forska specifikt kring arabiska våren. Vidare hade man kunnat testa de slutsatser denna studie drar genom att utföra en stor N studie på ett större antal fall. Avslutningsvis undersöker denna studie inte påverkan av främmande makt vid militärkupp. Detta eftersom det just i de fallen denna studie valt inte är den viktigaste förklaringen. Trots detta är frågan om inblandning av främmande makt samt det internationella samfundets reaktion på en militärkupp i många fall avgörande. Därav bör framtida forskning även undersöka militärt agerande under den arabiska våren utifrån inblandning av främmande makt samt reaktioner från det internationella samfundet.

Källförteckning

Abrahamian, E. (2001). The 1953 coup in Iran. *Science & Society*, 65(2), 182-215.

<https://search-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/216127356/fulltext/3EF7F39F7A384F62PQ/1?accountid=11162>

Akkam, S (2011). How we Syrians live in fear of the secret police.(Editorial; Opinion, Columns). *The London Evening Standard* (London, England), p. 15.

<https://www.standard.co.uk/news/how-we-syrians-live-in-fear-of-the-secret-police-6416505.html>

Albrecht, H. (2015). Does Coup-Proofing Work? Political-Military Relations in Authoritarian Regimes amid the Arab Uprisings. *Mediterranean Politics* (Frank Cass & Co.), 20(1), 36-54.

<https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/13629395.2014.932537>

Anderson, L. (2011). Demystifying the Arab Spring Parsing the Differences Between Tunisia, Egypt, and Libya. *Foreign Affairs*, 90(3), 2.,

<https://www-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/863517068?OpenUrlRefId=info:xri/sid:primo&accountid=11162>

Britannica Online Academic Edition (2020) (A) *Muslim Brotherhood*. Encyclopædia Britannica, Inc.

<https://academic-eb-com.ezproxy.ub.gu.se/levels/collegiate/article/Muslim-Brotherhood/54456>

Britannica Online Academic Edition (2020) (B). *Arab Spring*. Encyclopædia Britannica, Inc.

<https://academic-eb-com.ezproxy.ub.gu.se/levels/collegiate/article/Arab-Spring/570981>

Britannica Online Academic Edition (2020) (C). *Syrian Civil War*. Encyclopædia Britannica,

Inc. <https://www.britannica.com/event/Syrian-Civil-War>

Brooks, R. (2012). *Abandoned at the Palace: Why the Tunisian Military Defected from the Ben Ali Regime in January 2011*.

<https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/01402390.2012.742011?src=rec>

Brown, Nathan J. (2013). *Egypt's failed transition. (Egyptian Coup, 2013)*. Journal of Democracy, 24(4), 45-58.

https://www-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/1465268972?OpenUrlReflD=info:xri/sid:p_rimo&accountid=11162

Bunce, V., & Wolchik, S. (2010). Defeating Dictators: Electoral Change and Stability in Competitive Authoritarian Regimes. *World Politics*, 62(1), 43-86.

<https://www-cambridge-org.ezproxy.ub.gu.se/core/journals/world-politics/article/defeating-dictators-electoral-change-and-stability-in-competitive-authoritarian-regimes/3DEB8511BBE435612A8250F03662CFEE>

Castillo, M., & Cordal, M. (2014). Clinical Practice With Cases of Extreme Traumatization 40 Years After the Military Coup in Chile (1973-1990): The Impact on the Therapists. *Psychoanalytic Dialogues*, 24(4), 444-455.

<https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/10481885.2014.932214>

Dasso, É (2008). Aux origines du coup d'État de 1954 au Guatemala : Le rôle de la United Fruit Company dans la préparation du soulèvement contre Jacobo Arbenz. *L'Ordinaire Des Amériques*, 210(210), 175-192. <https://journals.openedition.org/orda/2667>

De Châtel, F. (2014). The Role of Drought and Climate Change in the Syrian Uprising: Untangling the Triggers of the Revolution. *Middle Eastern Studies*, 50(4), 521-535. <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/00263206.2013.850076>

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan : Konsten att studera samhälle, individ och marknad* (Femte upplagan ed.).

Fadhlaoui-Zid, K., Martinez-Cruz, B., Khodjet-el-khil, H., Mendizabal, I., Benammar-Elgaaied, A., & Comas, D. (2011). Genetic structure of Tunisian ethnic groups revealed by paternal lineages. *American Journal of Physical Anthropology*, 146(2), 271-280. <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1002/ajpa.21581>

Fildis, A. (2012). ROOTS OF ALAWITE-SUNNI RIVALRY IN SYRIA. *Middle East Policy*, 19(2), 148-156. <https://search-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/1197762218?pq-origsite=primo>

Gaub, F. (2013). The Libyan Armed Forces between Coup-proofing and Repression. *Journal of Strategic Studies*, 36(2), 221-244. <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/01402390.2012.742010>

Gause, F. (2011). Why Middle East Studies Missed the Arab Spring: The Myth of Authoritarian Stability. *Foreign Affairs*, 90(4), 81-90. <https://search-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/873487200/fulltext/C6CAAAB65F144C6PQ/1?accountid=11162>

Geddes, B., Wright, J., & Frantz, E. (2014). Autocratic Breakdown and Regime Transitions: A New Data Set. 12(2), 313-331.

<https://www-cambridge-org.ezproxy.ub.gu.se/core/journals/perspectives-on-politics/article/autocratic-breakdown-and-regime-transitions-a-new-data-set/EBDB9E5E64CF899AD50B9ACC630B593F>

Hammargren, B (2014). Egypten vänder tillbaka mot auktoritärt styre. Svenska Dagbladet.

<https://www.svd.se/egypten-vander-tillbaka-mot-auktoritart-styre>

Hashim, A. (2011). The Egyptian Military, Part Two: From Mubarak Onward. Middle East Policy, 18(4), 106-128.

<https://search-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/914991012/fulltext/947A760F6764B9EPQ/1?accountid=11162>

Hiroi, T., & Omori, S. (2013). Causes and Triggers of Coups d'état : An Event History Analysis. Politics & Policy, 41(1), 39-64.

<https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1111/polp.12001>

Kartas, M. (2014). Foreign Aid and Security Sector Reform in Tunisia: Resistance and Autonomy of the Security Forces. Mediterranean Politics (Frank Cass & Co.), 19(3), 373-391.

<https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/13629395.2014.959760>

Khondker, H. (2011). Role of the New Media in the Arab Spring. Globalizations, 8(5), 675-679.

<https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/14747731.2011.621287?scroll=top&needAccess=true>

Kurt, V. (2016). The role of the military in Syrian politics and the 2011 uprising. *Insight Turkey*, 18(2), 109-128.

<https://search-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/1820268426/fulltext/6FEA92AC723A42B4PQ/1?accountid=11162>

Londregan, J., & Poole, K. (1990). Poverty, the Coup Trap, and the Seizure of Executive Power. *World Politics*, 42(2), 151-183.

https://gu-se-primo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/fulldisplay?docid=TN_proquest1301461143&context=PC&vid=46GUB_VU1&lang=sv_SE&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab=default_tab&query=any.contains,Poverty,%20The%20Coup%20Trap,%20and%20the%20Seizure%20of%20Executive%20Power&offset=0

Lutterbeck, D. (2011). *Arab Uprisings and Armed Forces*. Ubiquity Press.

<https://www.doabooks.org/doab?func=search&query=rid:27043>

Makara, M. (2013). Coup-Proofing, Military Defection, and the Arab Spring. *Democracy and Security*, 9(4), 334-359.

<https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/17419166.2013.802983>

McLauchlin, T. (2010). Loyalty Strategies and Military Defection in Rebellion. *Comparative Politics*, 42(3), 333-350.

<https://www-ingentaconnect-com.ezproxy.ub.gu.se/content/cuny/cp/2010/00000042/00000003/art00005#>

Nassif, H. (2015). *A MILITARY BESIEGED: THE ARMED FORCES, THE POLICE, AND THE PARTY IN BIN (ALI'S TUNISIA, 1987-2011)*. *International Journal of Middle East Studies*, 47(1), 65-87.

<https://www-cambridge-org.ezproxy.ub.gu.se/core/services/aop-cambridge-core/content/view/63>

[3090F2E158EBE62534DFCAE78E0BF2/S0020743814001457a.pdf/military_besieged_the_arm
ed_forces_the_police_and_the_party_in_bin_alis_tunisia_19872011.pdf](https://www.proquest.com/military/military-besieged-the-armed-forces-the-police-and-the-party-in-bin-alis-tunisia-19872011/pdf/3090F2E158EBE62534DFCAE78E0BF2/S0020743814001457a.pdf)

Nassif, H. (2013). Wedded to Mubarak: The Second Careers and Financial Rewards of Egypt's Military Elite, 1981–2011. *The Middle East Journal*, 67(4), 509-530.

[https://search-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/1504091457/fulltextPDF/CC30A68042D
94660PQ/1?accountid=11162](https://search-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/1504091457/fulltextPDF/CC30A68042D94660PQ/1?accountid=11162)

Nepstad, S., Chenoweth, E., & Cunningham, K. (2013). Mutiny and nonviolence in the Arab Spring: Exploring military defections and loyalty in Egypt, Bahrain, and Syria. *Journal of Peace Research*, 50(3), 337-349.

<https://journals-sagepub-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1177/0022343313476529>

Quinlivan, J. (1999). Coup-proofing: Its Practice and Consequences in the Middle East. *International Security*, 24(2), 131-165.

[https://www-jstor-org.ezproxy.ub.gu.se/stable/pdf/2539255.pdf?refreqid=excelsior%3A1dfb71d
572d3802808840b16a1af5864](https://www-jstor-org.ezproxy.ub.gu.se/stable/pdf/2539255.pdf?refreqid=excelsior%3A1dfb71d572d3802808840b16a1af5864)

Sirrs, Owen L.. *The Egyptian Intelligence Service : A History of the Mukhabarat, 1910-2009*, Taylor & Francis Group, 2010. ProQuest Ebook Central,

<https://ebookcentral-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/lib/gu/detail.action?docID=481146>.

Sudduth, J. (2017). Coup risk, coup-proofing and leader survival. *Journal of Peace Research*, 54(1), 3-15. <https://journals-sagepub-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1177/0022343316676885>

Tackaberry, J (2012). Egypt - Mubarak verdict fails to deliver full justice. Amnesty International Canada.

<https://www.amnesty.ca/news/news-item/egypt-mubarak-verdict-fails-to-deliver-full-justice>

Varieties of Democracy. (2019). *Egalitarian Democracy index 2019*. Hämtad 2020-10-19 från, <https://www.v-dem.net/en/analysis/MapGraph/>

Wig, T., & Rød, E. (2016). Cues to Coup Plotters: Elections as Coup Triggers in Dictatorships. *Journal of Conflict Resolution*, 60(5), 787-812.
<https://journals-sagepub-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1177/0022002714553106>

Yahia, M & Butler, D. (2015). Science in turmoil: After the Arab Spring. *Nature*, 520(7549), 604-607.
<https://www-nature-com.ezproxy.ub.gu.se/news/science-in-turmoil-after-the-arab-spring-1.17428>

Yom, S., & Gause, F. (2012). RESILIENT ROYALS: HOW ARAB MONARCHIES HANG ON. *Journal of Democracy*, 23(4), 74-88.
<https://search-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/1237104017?pq-origsite=primo>

Appendix

Egypten - Rosettarevolutionen

Oroligheterna i Egypten som ledde till regimens fall har kommit att kallas Rosettarevolutionen. Missnöjet i Egypten mot regimen grundade sig i den svaga ekonomiska utvecklingen som resulterat i arbetslöshet, korruption samt brist på varor och tjänster (Andersson, 2011). När oroligheterna eskalerade i början av 2011 beordrade Egyptens auktoritära ledare Mubarak militären att beskjuta demonstranterna men militären vägrade att genomföra ordern. När Mubarak insåg att han helt tappat militärens stöd valde han att fly landet den 25 januari 2011. Efter Mubaraks flykt genomfördes ett val i Egypten 2012 i vilket Mohammed Morsi valdes till president. Mohammed Morsi kandiderade som representant för Muslimska brödrskapet (Brown,

2013). Muslimska brödrskapet är en politisk religiös rörelse som finns i ett flertal länder i arabvärlden. Målet för rörelsen är ett samhälle styrt utifrån sunnimuslimska förtexter (Britannica Academic, 2020 (A)). Mohammed Morsis första uppgift som president var att författa en ny konstitution. Trots flera försök förkastades Morsis förslag till ny konstitution, motståndet kom främst från sekulära grupper och kristna minoriteter. Missnöjet mot Morsis oförmåga att ena landet växte under sommaren 2013 och eskalerade i massiva demonstrationer mot Morsis presidentskap. Morsi och den civila ordningsmakten lyckades inte ta kontroll över situationen och den 1 juli skickade militären ett ultimatum till Morsi. Ultimatumet var ett hot; återställ ordningen annars kommer militären att ta makten. Den 3 juli verkställde militären sitt hot och genomförde en militärkupp där man avsatte Morsi. Militären följde upp detta med att arresterade flera ledande personer inom Muslimska brödrskapet och kraftigt förtrycka organisationen (Brown, 2013). 2014 blev fältmarskalken Abd al-Fattah al-Sisi, med stöd av militären ny, president i Egypten. Detta markerar en återgång till ett auktoritärt styre och ett styrelseskick likt det under Mubarak (Hammargren, 2014).

Syrien - inbördeskriget

Ursprunget till inbördeskriget i Syrien är de protester som spred sig över arabvärlden i början av 2011. Protesterna i Syrien inleddes småskaligt i mars 2011, regimens inledande kraftiga åtgärder resulterade i demonstrationerna spred sig över ett flertal städer i Syrien. Demonстранterna inspirerades av demonstrationsvågen som inletts i Tunisien och snabbt spridit sig (Britannica Academic, 2020 (C)). Missnöjet mot regimen grundade sig i den svaga ekonomiska utvecklingen och bristen på fri- och rättigheter. Den torka som drabbat Syrien mellan 2006-2010 accelererade den redan svaga ekonomiska utvecklingen och bidrog till att missnöjet växte (De Châtel, 2014). Syriens auktoritära ledare Assad använde sig både av våld; att beskjuta demonstranterna samt av löften om eftergifter. Detta till trots eskalerar demonstrationerna under sommaren (Britannica Academic, 2020 (C)). Kärnan av militären, den alawitiska officerskåren förblev lojal mot Assad men det förekom deserteringar bland de meniga sunnimuslimska soldaterna (Nepstad & Cunningham, 2013). Delar av den deserterade armén bildar den 29 juli 2011 FSA (Free Syrian Army) efter detta övergår konflikten till ett inbördeskrig. FSA upplöses i praktiken och uppgår i

IS under 2014, under 2017 drivs IS ut ur sina områden av den syriska armén och 2020 är kriget i praktiken vunnet av Assad (Britannica Academic, 2020 (C)).

Tunisien - Jasminrevolutionen

Arabiska våren inleddes i Tunisien när en grönsakshandlare tänder eld på sig själv i protest mot regimen den 18 december 2010. Detta blev startskottet på en våg av demonstrationer riktade mot regimens oförmåga att hantera arbetslösheten, korrruptionen, inflationen och bristen på varor och tjänster i landet. Den del av arabiska våren som utspelar sig i Tunisien kallas Jasminrevolutionen. Initialt lät Tunisiens diktator Ben Ali polis och säkerhetsstyrkor bekämpa demonstranterna. När dessa misslyckades med att kontrollera folkmassorna beordrade Ben Ali militären att inta Tunis gator för att bekämpa demonstranterna. Den 12 januari intog militären Tunis gator men vägrade lyda order om att beskjuta demonstranterna. Istället retirerade militären ut ur Tunis den 13 januari mot Ben Alis order och när Ben ali insåg att han tappat militärens stöd flydde han landet (Brooks, 2012). I dag har Tunisien utvecklats till en "flawed democracy", alltså en demokrati med brister. Tunisien är det enda av länderna som ingick i den arabiska våren som i efterhand har utvecklats mot demokrati (V-Dem, 2019).

Valen av fall har skett utifrån olika utfalls principen som beskrivs av Esaiasson et al (2017 S, 111-135). Principen är att man tittar på fall som liknar varandra till förutsättningarna men ändå har olika utfall. Fallen som denna studie använder sig av är Egypten, Syrien och Tunisien. Detta är tre stater som är relativt lika varandra innan den arabiska våren. Samtliga tre stater var auktoritära regimer där regimen uppstått genom en militärkupp för ett flertal decennier sedan. Vidare befinner sig staterna inom samma geografiska område, har liknande religiösa förutsättningar samt genomgår alla arabiska våren (Brown, 2013; Kurt, 2016; Brooks, 2012). Denna studie kommer att användas sig av tidigare litteratur inom området där materialet väljs på basis av mest citerade artiklar.

